

Dosarul nr.2r-416/22
2-21048285-01-2r-04082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Iu. Potînga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Malii, I. Dutca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, M. Guzun, I. Dutca)

DECIZIE

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Compania Aeriană „AIR MOLDOVA”
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Moleșteanu
împotriva Companiei Aeriene „AIR MOLDOVA” Societate cu Răspundere Limitată
cu privire la anularea ordinului de încetare a contractului de muncă, repararea
prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 15 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
restituit cererea de apel depusă de Compania Aeriană „AIR MOLDOVA” Societate
cu Răspundere Limitată și încheierii din 18 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău,
prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Compania Aeriană „AIR
MOLDOVA” Societate cu Răspundere Limitată, ca fiind înaintată în afara
termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 31 martie 2021, prin intermediul poștei (f.d.21), Natalia Moleșteanu a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Aeriene „AIR MOLDOVA”
Societate cu Răspundere Limitată, (în continuare C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L.),
solicitând declararea ca fiind ilegală a ordinului nr. 265/p din 15 decembrie 2020 cu
privire la încetarea contractului individual de muncă, încasarea salariului pentru
absența forțată de la locul de muncă din data încetării contractului individual de
muncă până la data pronunțării hotărârii, încasarea prejudiciului moral în mărimea a
trei salarii minime și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a
admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Moleșteanu și s-a
anulat ordinul de încetare a contractului individual de muncă nr. 265/p din 15
decembrie 2020, emis de C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. în privința Nataliei
Moleșteanu, ca fiind contrar legii; s-a încasat din contul C.A. „AIR MOLDOVA”
S.R.L. în beneficiul Nataliei Moleșteanu prejudiciului moral în mărime de 5670,00
de lei; în rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 18 aprilie 2022, C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. a depus cerere de apel preliminară împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

La data de 12 mai 2022, Natalia Moleșteanu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat apelantului C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 150,00 de lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău; nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Natalia Moleșteanu împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat apelantei Natalia Moleșteanu termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău; s-a explicat apelanților că, în caz de nerespectare a indicațiilor în termenul stabilit în instanță, se vor aplica prevederile art.369 Cod de procedură civilă, care prevede soluționarea chestiunii restituirii cererii de apel, fără înștiințarea participanților la proces.

La 08 iulie 2022, Natalia Moleșteanu, reprezentată de avocatul Ana Nichitoi, a înregistrat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 15 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a acceptat spre examinare apelul declarat de Natalia Moleșteanu, reprezentată de avocatul Ana Nichitoi și s-a intentat procedura de apel.

Prin încheierea din 15 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, împreună cu toate actele anexate.

La 15 iulie 2022, C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. a înregistrat cererea de apel cu motivele de fapt și de drept împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, anexând dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 18 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen; s-a remis C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 26 iulie 2022, C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. a depus cerere de recurs împotriva încheierilor din 15 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău și din 18 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului spre examinare, emiterea unei decizii de casare a încheierilor contestate, restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și a stabilit incorect că intervalul 05 iulie -14 iulie 2022 ar fi perioada în care urma să înlătore neajunsurile identificate prin încheierea din 23

iunie 2022 și că data de 14 iulie 2022 ar fi fost ultima zi de depunere a cererii de apel motivate și a dovezii plății taxei de stat.

Totodată, a menționat că, în ambele încheieri, instanța de apel a stabilit în mod eronat că ar fi recepționat încheierea din 23 iunie 2022 la data de 04 iulie 2022. De fapt, încheierea din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de recurent la 05 iulie 2022, fiind înregistrată de Serviciul cancelarie cu numărul de ordine 541, conform ștampilei de intrare aplicată pe comunicarea nr.2a-2503/22, precum și extrasului din Registrul de corespondență (întrări) și copiei filei din același Registru, anexate la cererea de recurs.

Conform raportului de tracking generat de site-ul oficial al Î.S. „Poșta Moldovei”, expedierea trimiterii poștale nr.DS8007140417AS a demarat la 01 iulie 2022, ora 14:53, fiind expedită din oficiul de prezentare la 01 iulie 2022, ora 23:56. La 04 iulie 2022, ora 19:33, trimiterea poștală a sosit la oficiul de livrare MD-2026, oficiul poștal din bd. Dacia, nr. 80/3, mun.Chișinău. În raportul de tracking se menționează că la aceleași dată și oră, 04 iulie 2022, ora 19:33, ar fi avut loc livrarea finală către adresa destinatarului.

Recurentul a susținut că, mențiunea dată nu corespunde realității, deoarece este imposibil temporal ca trimiterea poștală să fi fost livrată în mai puțin de 50 sec. de la oficiul poștal la sediul recurentului, astfel încât să se indice că plicul nr.DS8007140417AS era la 19:33 la oficiul de livrare și tot la 19:33 era deja livrat destinatarului. Totodată, programul de lucru este 08:00 - 17:00 și în aceste circumstanțe este eronat a considera că a recepționat în aceeași zi încheierea instanței de apel după sosirea în oficiul de livrare al Î.S. „Poșta Moldovei” la 04 iulie 2022 ora 19:33. Or, la caz, livrarea este imposibil să fi fost efectuată în condițiile în care organizația destinatară are un regim obișnuit/clasic de muncă, 08:00-17:00. Astfel, recepționând la data de 05 iulie 2022 încheierea din 23 iunie 2022, termenul pentru depunerea cererii motivate de apel a început să curgă din data de 06 iulie 2022, intervalul de înlăturare a neajunsurilor fiind 06 iulie 2022 – 15 iulie 2022.

Recurentul a precizat că, cererea motivată de apel și bonul de plată nr.837 din 12 iulie 2022 privind plata taxei de stat în cuantum de 150 de lei, au fost depuse la 15 iulie 2022, ora 10:25, adică în termenul stabilit prin încheierea din 23 iunie 2022. La acest capitol, a accentuat că, ora depunerii cererii de apel motivat este 10:25, dar nu 14:05, cum eronat a indicat Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 18 iulie 2022. Având în vedere depunerea în termen a cererii de apel motivate din 15 iulie 2022, apare ca fiind vădit ilegală restituirea apelului prin încheierile din 15 iulie 2022 și din 18 iulie 2022.

În condițiile în care, în speța dată, nu a intervenit niciunul dintre cazurile prevăzute de art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă, recurentul a opinat că, instanța de apel a aplicat în încheierea din 15 iulie 2022 o normă care nu trebuia aplicată și a restituit în mod pripit apelul unui participant pentru care nu expirase termenul de înlăturare a neajunsurilor. Iar încheierea din 18 iulie 2022 nu este decât o consecință a emiterii în mod arbitrar a încheierii ilegale din 15 iulie 2022. Prin adoptarea încheierilor din 15 iulie 2022 și din 18 iulie 2022, instanța de apel i-a lezat dreptul de acces la justiție, prerogativă garantată de art.20 al Constituției RM, art.5 Cod de procedură civilă, art.6 § 1 CEDO, or, emiterea unor acte judiciare cu caracter punitiv, a fost efectuată fără a exista minimum un temei procesual legal pentru asemenea decizie. De asemenea, a menționat că, dreptul la un proces echitabil garantat de

art.6§1 CEDO, a devenit unul iluzoriu, or, prin restituirea cererii de apel, acestuia i-a fost desconsiderat atât dreptul la un tribunal imparțial, cât și, per ansamblu, dreptul la un tribunal. Emiterea încheierilor de restituire a apelului asupra unei hotărâri prin care a fost dispusă încasarea din contul C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. a sumei de 5670 de lei, precum și dat fiind riscul încasării în același proces a unor plăți suplimentare, în condițiile în care apelul reclamantei Natalia Moleșteanu a fost acceptat spre examinare prin încheierea din 15 iulie 2022, are ca efect încălcarea dreptului recurentului la protecția proprietății, garantat de art. 1 din primul Protocol adițional la CEDO.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimă la data de 04 august 2022, prin scrisoare (f.d.137) și a fost recepționată la 09 august 2022, conform avizului de recepție (f.d.139).

La data de 03 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.141), Natalia Moleșteanu, reprezentată de avocatul Ana Nichitoi, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierile de restituire a cererilor de apel în data de 15 iulie 2022 și la 18 iulie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 26 iulie 2022, ceea ce denotă că, recursul este declarat în termen.

Examinând materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. și va menține încheierile contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Moleșteanu împotriva C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. cu privire la anularea ordinului de încetare a contractului de muncă, repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată, a fost atacată cu apel de către C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. și de către Natalia Moleșteanu, înregistrând în acest sens la data de 18 aprilie 2022 și 12 mai 2022, cererile de apel nemotivate (f.d.75, 76).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de către C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. și de către Natalia Moleșteanu împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul

Centru și s-a acordat apelanților un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat de către ambii apelanți, iar C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L., inclusiv pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat în sumă de 150,00 de lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău; s-a explicat apelanților că, în caz de nerespectare a indicațiilor în termenul stabilit în instanță, se vor aplica prevederile art.369 Cod de procedură civilă, care prevede soluționarea chestiunii restituirii cererii de apel, fără înștiințarea participanților la proces (f.d.87-90).

Aici este de notat că, încheierea instanței de apel din 23 iunie 2022, prin care nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. și de Natalia Moleșteanu, a fost expediată apelanților pentru cunoștință și executare a indicațiilor instanței, la data de 28 iunie 2022, conform scrisorii (f.d.91), inclusiv prin intermediul poștei electronice către avocatul apelantei Natalia Moleșteanu, Ana Nichitoi (f.d.92).

Conform avizului de recepție nr. DS8007140417AS, C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. a recepționat încheierea instanței de apel din 23 iunie 2022 prin care nu s-a dat curs cererii de apel la data de 04 iulie 2022, conform mențiunii și semnăturii aplicate în avizul de recepție (f.d.93).

Drept urmare a conformării indicațiilor instanței de apel de lichidare a neajunsurilor admise la depunerea cererilor de apel de către Natalia Moleșteanu, prin încheierea din 15 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de Natalia Moleșteanu și s-a intentat procedura de apel (f.d.103).

Totodată, instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 15 iulie 2022, a restituit cererea de apel depusă de C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.100-102).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Ulterior, având în vedere depunerea la data de 15 iulie 2022 de către C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. a cererii de apel împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.104-109), prin încheierea din 18 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen (f.d. 117-120).

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul prin prisma criticilor aduse actelor judecătorești contestate și argumentelor aduse în favoarea casării acestora, apreciază ca fiind corecte soluțiile instanței de apel privind restituirea cererii de apel, având în vedere neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.

368 alin.(1) Cod de procedură civilă, precum și de restituire a cererii de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, din motivele ce succed.

Instanța de apel în încheierea de restituire a cererii de apel ca urmare a neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, a punctat că, în termenul acordat de către instanță pentru lichidarea neajunsurilor, C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul reiterează că, partea apelantă C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. a avut un termen de 10 zile pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, acordat prin încheierea din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care a fost expediată cu scrisoare recomandată în adresa C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. și a fost recepționată la data de 04 iulie 2022, conform mențiunii și semnăturii aplicate în avizul de recepție nr. DS8007140417AS de către „Popciuc” (f.d.93).

Argumentul recurentului cu referire la mențiunile din informația generată de serviciul „Track & Trace” a Î.S. „Poșta Moldovei” precum că expedierea trimiterii poștale nr.DS8007140417AS a demarat la data de 01 iulie 2022 și la 04 iulie 2022, ora 19:33 trimiterea poștală a sosit la oficiul de livrare MD-2026, oficiul poștal din bd. Dacia, nr. 80/3, mun.Chișinău, precum și la aceeași dată, 04 iulie 2022, ora 19:33, s-ar fi realizat livrarea finală către destinatar, nu ar corespunde realității, având în vedere programul obișnuit de muncă, nu poate justifica casarea încheierilor contestate. Or, conform avizului de recepție nr. DS8007140417AS, anexat la materialele cauzei civile, recepționarea corespondenței de către destinatar s-a efectuat la data de 04 iulie 2022 (f.d.93), împrejurare corect stabilită de instanța de apel.

Astfel, în situația în care la materialele cauzei este anexat avizul de recepție nr. DS8007140417AS, care este dovada recepționării a corespondenței de către destinatar/persoana responsabilă a acestuia, la caz copia încheierii din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, constatările recurentului conform informației serviciului „Track & Trace” a Î.S. „Poșta Moldovei” sunt irelevante. Or, instanța de apel la calcularea expirării termenului limită acordat apelantului C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. pentru lichidarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, s-a axat anume pe dovada de recepționare a corespondenței existentă la materialele cauzei civile.

La fel, nu pot fi reținute alegațiile recurentului precum că, la data de 05 iulie 2022 ar fi fost recepționată, de fapt, copia încheierii din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, conform înregistrării efectuate de serviciul cancelarie al C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L., or, avizul de recepție nr. DS8007140417AS, anexat la materialele cauzei civile, atestă recepționarea corespondenței de către destinatar la data de 04 iulie 2022 (f.d.93). Astfel, înregistrarea corespondenței de serviciul intern al recurentului doar la data de 05 iulie 2022 nu confirmă recepționarea acesteia tot la data de 05 iulie 2022, în situația în care avizul de recepție menționat *supra* reflectă data de 04 iulie 2022, ca fiind data primirii trimiterii poștale de către destinatar, iar conform înscrierilor efectuate în avizul de recepție în conținutul corespondenței era copia încheierii din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Cu referire la argumentul recurentului precum că apelul a fost înregistrat la data de 15 iulie 2022 ora 10:25 și nu la ora 14:05, cum a indicat instanța de apel, Colegiul reiterează că, instanța de apel a acordat un termen de 10 zile C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. pentru prezentarea, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, a apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat. Iar în temeiul art. 112 alin. (3), (4) Cod de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen. Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În contextul prevederilor art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Pornind de la faptul că, instanța de apel a stabilit că neajunsurile conform încheierii din 23 iunie 2022 emise în temeiul art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, urmau a fi lichidate până la data de 14 iulie 2022 inclusiv, având în vedere recepționarea copiei încheierii de către C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. la 04 iulie 2022, la caz, faptul indicării eronate de către instanța de apel a orei înregistrării apelului, în sensul pretins de recurent, nu influențează soluția instanței de apel, în condițiile în care termenul de 10 zile a expirat la data de 14 iulie 2022 inclusiv, iar apelul motivat a fost înregistrat de către C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. doar la data de 15 iulie 2022.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. nu a făcut uz de dreptul său procedural de a solicita, după caz, prelungirea termenului prin care s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor în conformitate cu art. 115 Cod de procedură civilă, în caz că nu avea posibilitatea de a se conforma în termen indicațiilor instanței de apel conform încheierii emise în temeiul art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Or, în virtutea art. 115 Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.

În corespundere cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În altă ordine de idei, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 Cod de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. înregistrând la data de 18 aprilie 2022 apelul nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel în conformitate cu exigențele legii, inclusiv dovada de plată a taxei de stat.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a punctat că, C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea din 23 iunie 2022, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

Având în vedere depunerea de către C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. a cererii de apel cu motivele de fapt și de drept, precum și a dovezii de plată a taxei de stat, la data de 15 iulie 2022, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum că apelantul a depus cererea de apel la 15 iulie 2022, cu depășirea termenului prevăzut de lege, fără a solicita repunerea în termenul de apel.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În sensul art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiul notează că, repunerea în termenul pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care apelantul ar fi formulat o cerere sau o solicitare de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz, lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Subsecvent, instanța de apel corect a reținut că apelantul nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, ceea ce a determinat în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, restituirea cererii de apel a C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Adițional Colegiul reiterează, apelantul C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. în condițiile încheierii emise în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, a avut un termen de 10 zile pentru lichidarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel și anume de a prezenta apelul motivat și dovada de plată a

taxei de stat, care a expirat la 14 iulie 2022, aspect conturat *supra*, însă C.A. „AIR MOLDOVA” S.R.L. doar la 15 iulie 2022 a înregistrat cererea de apel cu motivele de fapt și de drept, precum și dovada de plată a taxei de stat.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, accentuat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că partea recurentă și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale atât în interiorul termenului prevăzut de lege, cât și în interiorul termenului acordat de instanță.

În atare situație, nu poate fi pretinsă nici lezarea drepturilor recurentului de acces la justiție, la un proces echitabil, precum și la protecția proprietății, prin încheierile adoptate, or, în împrejurările conturate anterior, este evident că omisiunile de a-și valorifica drepturile sunt imputabile doar recurentului.

Din considerentele redate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierilor contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierile contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Compania Aeriană „AIR MOLDOVA” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea din 15 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 18 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Moleșteanu împotriva Companiei Aeriene „AIR MOLDOVA” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la anularea ordinului de încetare a contractului de muncă, repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat